

PEDAGOGISCHE FICHE

DEEL JE MENING!

INHOUDSTAFEL

SPELREGELS

Doelen

Materiaal

Duur

VERLOOP

1. Voor we beginnen - PICKASOLL
2. Thema kiezen
3. Werken met de grote groep vs. in kleine groepjes
4. Vragen beantwoorden
5. Debat
6. Afsluiten

LESFICHES

Thema 1: Ijsbreker

Thema 2: Genderstereotypen

Thema 3: Respect, waarden en normen

Thema 4: Omstaanders

- ▶▶ Deze fiche geeft je inspiratie om met jongeren in gesprek te gaan over sexting en genderstereotypes.
- ▶▶ Jongeren worden uitgenodigd hun eigen mening te verwoorden en hierover in debat te gaan.
- ▶▶ Voor de begeleider is er achtergrondinformatie voorzien per thema en suggestievragen om het debat te stimuleren.

DE SPELREGELS

DOELEN

De deelnemers

- ▶▶ kiezen een antwoord op basis van hun eigen mening
- ▶▶ analyseren hun eigen mening om het best mogelijke antwoord in de meerkeuzelijst te bepalen
- ▶▶ ontdekken het ongenuanceerde karakter van meerkeuzevragen
- ▶▶ ontdekken het belang van keuzes te beargumenteren
- ▶▶ verwoorden de eigen mening respectvol
- ▶▶ luisteren actief, op een respectvolle manier

MATERIAAL

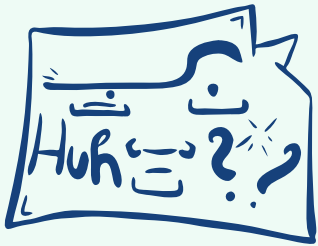
- ▶▶ Smartphone of tablet per leerling/groepje
- ▶▶ Smartboard of projectiebord
- ▶▶ Internetverbinding

DUUR

50 - 100 min

Voor deze eerste activiteit rond sexting en genderstereotypering voorzie je best 100 min.

VERLOOP

In deze activiteit stemmen de jongeren voor het antwoord dat het best bij hun mening past. Dit doen zij via hun smartphone/tablet. Er zijn 4 thema's met telkens 6 tot 8 vragen. Het overzicht van de anonieme antwoorden wordt visueel voorgesteld op het klassikale bord.

1. VOOR WE BEGINNEN

Om over een gevoelig thema als grensoverschrijdende sexting te kunnen praten in een groep, moet je eerst een **veilige sfeer** creëren. Jongeren en begeleiders maken afspraken. Een makkelijk hulpmiddel hiervoor is de **PICKASOLL**-activiteit van Sensoa.

2. THEMA KIEZEN

Start met het thema **Ijsbreker**. Kies daarna één of meerdere thema's of maak een keuze in samenspraak met de jongeren. Er is **geen aangeraden volgorde** van thema's om te volgen. Kies één of meerdere thema's die best passen bij de uitdagingen of vragen van de groep. Hieronder vind je **per thema een lesfiche** om je te ondersteunen/inspireren in de voorbereiding van de thematische sessie. Uiteraard is het zeer aan te bevelen om verschillende thema's en activiteiten van Sextoooh te doorlopen.

3. WERKEN MET DE GROTE GROEP VS IN KLEINERE GROEPJES

Laat de jongeren de vragen **eerst individueel** beantwoorden. Vervolgens overlopen jullie de antwoorden die via het platform anoniem weergegeven worden. Afhankelijk van de groep kan je deze antwoorden onmiddellijk klassikaal bespreken of ervoor opteren om eerst in kleinere groepjes te werken. Dan bespreken de jongeren de antwoorden eerst in hun groepje alvorens klassikaal alle meningen samen te leggen. Bij deze optie kan je bijvoorbeeld overwegen om te werken met gemengde groepen of kiezen voor groepjes waarin meisjes en jongens apart aan de slag gaan.

WAAR MOET JE OP LETTEN ALS BEGELEIDER BIJ GROEPSWERK?

- ▷ Houd zeker rekening met de hiërarchie en sociale verhoudingen in de klas.
- ▷ Zijn de jongeren vrienden?
- ▷ Staan ze sociaal even sterk?
- ▷ Durft iedereen te spreken?

PICKASOLL

Om over dergelijke thema's te kunnen praten in een groep, moet je eerst een veilige sfeer creëren. Leerlingen én begeleiders maken afspraken over wat bespreekbaar is en wat niet en hoe je respectvol op elkaars uitspraken reageert.

P VOOR PRIVACY

Persoonlijke informatie is vertrouwelijk en blijft binnen de groep. Wat we hier horen, gebruiken we niet in andere situaties. Ook de begeleiders doen dat niet.

I VOOR IK

We praten over onszelf, onze gevoelens, ervaringen en opvattingen. We zijn open en eerlijk in wat we vertellen.

C VOOR CULTUUR

Hou rekening met de verschillende culturele achtergronden die in de groep meespelen. 'Cultuur' kan verwijzen naar je afkomst, maar ook naar je religie of je thuiscultuur.

K VOOR KIES

Kies wat je wel en niet vertelt. Niet alles is voor alle oren bedoeld. Je mag je gevoelens en gedachten voor jezelf houden als je je niet comfortabel voelt in de groep.

A VOOR ACTIEF

Wees actief in het groepsgebeuren. Je krijgt de kans om zelf te bepalen waarover het gaat. Wacht dus niet tot iemand anders iets inbrengt.

S VOOR SEKSUALITEIT

Seksualiteit betekent niet alleen met iemand naar bed gaan. Seks zit ook in je hoofd en je gevoelens. We hebben het hier dus over alle vormen van seks en iedereen kan erover meepraten. Er zijn grote verschillen tussen culturen en mensen (mannen en vrouwen, jong en oud) in de wijze waarop ze met seks, uiterlijk en talenten omgaan.

O VOOR ORIËNTATIE

Mensen kunnen heteroseksueel, homoseksueel, lesbisch of biseksueel zijn. Welke seksuele oriëntatie je ook hebt, iedereen is uniek en verdient respect.

L VOOR LUISTEREN

Luisteren is belangrijk, niet alleen praten. Je hoeft niet iedereen leuk te vinden, maar respect voor ieders eigenheid, talenten en interesses is wel belangrijk.

L VOOR LACHEN

Humor is belangrijk. Het is soms een middel om geladen onderwerpen te ontmynen. Utlachen kan niet.

METHODOLOGIE

1. VRAGEN INDIVIDUEEL BEANTWOORDEN

De jongeren scannen de code op het Sextoooh-platform en beantwoorden de vragen via hun smartphone of tablet. Als leerkracht projecteer je de vragen en antwoorden op het smartboard.

Maak duidelijk dat de antwoorden anoniem zijn. Zo worden jongeren aangespoord eerlijk te antwoorden. Bespreek indien nodig de notie van **sociaal wenselijk antwoorden**. Laat jongeren zich bewust worden van **het antwoord dat als juist beschouwd wordt** en dat dit niet altijd strookt met hun eigen mening.

Stimuleer hen om hun eigen mening te geven en niet het best klinkende antwoord.

2. ANTWOORDEN KLASSIKAAL BESPREKEN

Bespreek de antwoorden vraag per vraag. De vraag en de gegeven antwoorden worden op het smartboard geprojecteerd. Zo krijg je een overzicht van de vraag en welke antwoorden het meest of minst gegeven zijn.

Ga aan de slag met de vragen uit de lesfiches om het groepsgesprek op gang te brengen.

3. AFSLUITEN

Vraag aan de jongeren wat ze onthouden hebben, wat ze geleerd hebben, of er zaken zijn die ze voortaan anders willen/zullen aanpakken. Eindig de activiteit in een positieve sfeer.

ENKELE AANDACHTSPUNTEN

- ▷▷ **Sexting** kan een **fijn** onderdeel zijn van seksueel experimenteren, zolang er **geen druk** is en **alle partijen** het fijn vinden.
- ▷▷ Een uit de hand gelopen sexting is nooit de schuld van de persoon die op de foto/video staat, ongeacht of het een meisje of jongen is. Wees attent voor zo'n uitspraken van jezelf of van de jongeren. Pik hier op in door extra vragen te stellen. Waarom bekijken ze het zo?
- ▷▷ Doe niet (mee) aan **victim blaming**. Dan geef je het slachtoffer de schuld. Bij grensoverschrijdende sexting wordt de schuld wel eens onterecht bij degene die op het beeldmateriaal staat, gelegd. Die persoon had er immers maar voor moeten zorgen dat deze beelden niet bestonden. En dat is niet oké want deze persoon is een slachtoffer en heeft er zelf ook niet om gevraagd dat de beelden verspreid werden. Je kan het vergelijken met een intiem geheim dat je in vertrouwen aan iemand vertelt. Als je geheim verder gedeeld wordt, is dat een verbreking van de belofte, de schuld ligt bij de verspreider en niet bij de initiële verzender. Bovendien maakt dit de stap naar hulp nog moeilijker en groter.
- ▷▷ Jongeren mogen niet alleen blijven zitten met twijfels, bezorgdheden, incidenten ... **Praat erover!**
 - Een vriend/vriendin
 - [MAX](#), een volwassen persoon die je vertrouwt en aan wie je alles kunt vertellen.
 - [Child Focus](#) op het nummer 116 000, 24/7 bereikbaar
 - [CyberSquad](#), een jongerenwebsite waar je terecht kan met al je vragen, je twijfels en je problemen, waar je elkaar kan helpen. Je kan er ook chatten met een professional.
 - Praat met de vertrouwenspersoon van de school.

DE LESFICHES

LESFICHE 1

IJSBREKERS**OVER HET THEMA**

Dit thema heeft als doel om het **ijs te breken**. Het thema sexting, seksualiteit en de link met genderstereotypen is een gevoelig thema. Aangezien het onderwerpen zijn die niet elke dag aan bod komen, willen we jou als begeleider en de jongeren laten wennen aan het thema. Daarom is er bewust voor gekozen om gender nog niet in deze stellingen aan bod te laten komen, maar eerst te polsen naar **ervaringen met en meningen over sexting**.

Aan de hand van enkele persoonlijke vragen zullen de jongeren hun eigen kennis en ervaring met sexting ontdekken en delen als zij dit wensen.

INLEIDING - GRENZENPEL

Het grenzenspel is een korte activiteit die op een luchtige manier het vertrouwen in de groep kan versterken. Deze activiteit leert jongeren de eigen grenzen aan te voelen en uit te spreken.

De jongeren gaan op twee lijnen staan, met het gezicht naar elkaar. De afstand tussen de beide rijen is minimum 4 meter. Duid één rij aan om te beginnen. Bij **start** wandelt elke jongere van de aangewezen rij in de richting van de jongere voor hen, tot die **stop** zegt.

VRAAG NADIEN

- ▷ Voelt dit comfortabel of is dit te dichtbij?
- ▷ Kan je nog één stap verder zetten? Hoe voelt dat?
- ▷ Wat ervaar je in je lichaam?

Draai de rollen om zodat elke jongere **STOP** heeft kunnen zeggen

STUURVRAGEN BIJ DE OPDRACHT

- ▷ Kan je een omschrijving geven van sexting?
- ▷ Gaat sexting enkel om foto's? Zijn er nog meer vormen?
- ▷ Wat is het verschil tussen sexting en grensoverschrijdende sexting?
- ▷ Wat is het belang van toestemming bij sexting?

AFSLUITER

- ▷ Welk gevoel roept deze opdracht bij jullie op?
- ▷ Welke vraag vond je het moeilijkst om te beantwoorden?
- ▷ Wat maakte deze zo moeilijk?
- ▷ Wat heb je bijgeleerd uit deze activiteit?

TE ONTHOUDEN

- ▷▷ Een sext is een **intiem cadeau!** Je deelt het niet.
- ▷▷ Sexting is alleen oké als er **wederzijdse toestemming** is, dat wil zeggen toestemming van zowel de zender als de ontvanger.
- ▷▷ Respecteer je **buikgevoel!** Voelt iets niet goed of twijfel je? Doe het dan niet of neem wat meer tijd voor je beslist om een sext te sturen.
- ▷▷ Doe niet (mee) aan **victim blaming**. Dan geef je het slachtoffer de schuld. Bij grensoverschrijdende sexting wordt de schuld wel eens onterecht bij degene die op het beeldmateriaal staat, gelegd. Die persoon had er immers maar voor moeten zorgen dat deze beelden niet bestonden. En dat is niet oké want deze persoon is een slachtoffer en heeft er zelf ook niet om gevraagd dat de beelden verspreid werden. Je kan het vergelijken met een intiem geheim dat je in vertrouwen aan iemand vertelt. Als je geheim verder gedeeld wordt, is dat een verbreking van de belofte, de schuld ligt bij de verspreider en niet bij de initiële verzender. Bovendien maakt dit de stap naar hulp nog moeilijker en groter.
- ▷▷ Blijf niet alleen in geval van twijfels, bezorgdheden, incidenten ...

Praat erover!

 - [MAX](#), een volwassen persoon die je vertrouwt en aan wie je alles kunt vertellen.
 - [Child Focus](#) op het nummer 116 000, 24/7 bereikbaar
 - [CyberSquad](#), een jongerenwebsite waar je terecht kan met al je vragen, je twijfels en je problemen, waar je elkaar kan helpen. Je kan er ook chatten met een professional.
 - Praat met de vertrouwenspersoon van de school.

LESFICHE 2

GENDER-STEREOTYPEN

OVER HET THEMA

Dit thema heeft als doel om genderstereotiepe denkpatronen bij de jongeren bloot te leggen.

Sexting - de beslissing om het al dan niet te doen en waarom- wordt beïnvloed door gender, heersende ideeën, verwachtingen en normen over wat als 'vrouwelijk' en 'mannelijk' beschouwd wordt. Ook de beslissing om intieme foto's die je gekregen hebt, door te sturen of voor jezelf te houden, kan beïnvloed worden door genderstereotypes.

De vragen bij dit thema zijn bedoeld om het debat hierover op gang te brengen. Er wordt telkens een korte casus geschetst waarna de jongeren bepalen of deze over een jongen, een meisje of eender wie gaat. Deze vragen zijn bewust heel genderstereotyperend opgesteld om de bewustwording in gang te zetten en het debat te voeden.

Na deze vragenronde kijk en bespreek je met de jongeren kritisch deze genderstereotiepe verwachtingen.

INLEIDING - RAADSEL

Lees dit raadsel voor en laat de jongeren even de tijd om na te denken.

▶▶ *Een vrouw met een kinderwens is onvruchtbaar. Ze vliegt naar de Verenigde Staten om een draagmoeder te zoeken, maar onderweg stort het vliegtuig neer op een onbewoond eiland. Iedereen is op slag dood, behalve de onvruchtbare vrouw, de piloot en Leonardo Di Caprio. Vijf jaar later worden ze teruggevonden en er lopen twee kinderen rond die sprekend lijken op Leonardo.*

Hoe komt dit?

▶▶ *De moeder van de kinderen is de piloot.*

Bespreek welke conclusie je hieruit kan trekken met de jongeren.

FILM GENDER

Bekijk met de jongeren '[De grote gendershow](#)' van Rosa vzw. Door de film krijgen jullie als groep meer kennis en inzicht rond wat gender is, de verschillende soorten gender en wat genderstereotypes betekenen. Ben je beperkt in tijd, bekijk dan de afzonderlijke onderdelen met de jongeren:

- ▶▶ [Wat is gender?](#)
- ▶▶ [Genderstereotypen](#)

HOE BESPREEK JE DE CASUSSEN IN DIT THEMA

Er is geen standaard oplistijng van wat we wel of niet onder **gender** verstaan. Wat wordt als **vrouwelijk** gezien en wat als **mannelijk**? Het is iets dat leeft, en dus ook wijzigt, tussen en binnen groepen. We maken er dagelijks deel van uit en zijn voortdurend bezig hierin mee te gaan of gaan ertegen in verzet.

De mate waarin jongeren zich al dan niet laten sturen door wat gender lijkt voor te schrijven of wat aanvaardbaar lijkt te zijn, hangt af van de groep zelf. De beste manier om de casussen te bespreken, is om samen met jongeren op zoek te gaan naar (hun) ideeën, normen en verwachtingen rond 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' die specifiek bij de casus horen.

Onderzoek samen in welke mate dezelfde ideeën, normen en verwachtingen spelen bij de jongeren in jouw groep.

STUURVRAGEN BIJ DE OPDRACHT

- ▶▶ Kennen jullie het woord 'genderstereotype'? Wat betekent het volgens jullie?
- ▶▶ Hebben jullie soms het gevoel te moeten voldoen aan bepaalde verwachtingen rond vrouwelijkheid en mannelijkheid?
- ▶▶ Hoe sterk is de roep om daaraan te voldoen? Is het makkelijk om hier tegen in te gaan?
- ▶▶ Denken jullie dat de druk om hieraan te voldoen anders ligt voor jongens dan voor meisjes?

AFSLUITER

- ▶▶ Welk gevoel roept deze opdracht bij jullie op?
- ▶▶ Welke vraag/casus is jou het meest bijgebleven? Waarom?

TE ONTHOUDEN

- ▷▷ Durf je eigen genderstereotiepe verwachtingen rond 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' **in vraag** stellen.
- ▷▷ Ga met een **open geest** in gesprek over sexting en genderstereotypes. Ga ervan uit dat je altijd iets kan bijleren.
- ▷▷ Wil je aan sexting doen? Wees zeker van **wederzijdse toestemming!**
- ▷▷ Doe niet (mee) aan **victim blaming**. Dan geef je het slachtoffer de schuld. Bij grensoverschrijdende sexting wordt de schuld wel eens onterecht bij degene die op het beeldmateriaal staat gelegd. Die persoon had er immers maar voor moeten zorgen dat deze beelden niet bestonden. En dat is niet oké want deze persoon is een slachtoffer en heeft er zelf ook niet om gevraagd dat de beelden verspreid werden. Je kan het vergelijken met een intiem geheim dat je in vertrouwen aan iemand vertelt. Als je geheim verder gedeeld wordt, is dat een verbreking van de belofte, de schuld ligt bij de verspreider en niet bij de initiële verzender. Bovendien maakt dit de stap naar hulp nog moeilijker en groter.
- ▷▷ Blijf niet alleen in geval van twijfels, bezorgdheden, incidenten...
Praat erover!
 - [MAX](#), een volwassen persoon die je vertrouwt en aan wie je alles kunt vertellen.
 - [Child Focus](#) op het nummer 116 000, 24/7 bereikbaar
 - [Cyber Squad](#), een jongerenwebsite waar je terecht kan met al je vragen, je twijfels en je problemen, waar je elkaar kan helpen. Je kan er ook chatten met een professional.
 - Praat met de vertrouwenspersoon van de school.

LESFICHE 3

RESPECT, WAARDEN, NORMEN

OVER HET THEMA

Dit thema heeft als doel om jongeren stil te laten staan bij de concepten respect, waarden, normen, ... Kies je voor dit thema dan ga je samen met de jongeren op zoek naar de betekenis van die concepten. In dit thema kan de kracht van groepsdruk niet ontbreken.

INLEIDING

- ▶▶ Verdeel de klas in groepjes.
- ▶▶ Laat elk groepje brainstormen over de concepten respect, waarden en normen. Geef hen de opdracht een mindmap te maken over elk concept.
- ▶▶ Elk groepje stelt zijn brainstorm voor. Vergelijk de verschillende resultaten.
- ▶▶ Vorm samen met de hele groep jullie omschrijving van het concept 'respect'.

Als we praten over sexting is **respect** een cruciaal begrip. Respect in al z'n aspecten: zelfrespect, respectvol handelen, respect voor iemand, respect geven en krijgen.... Het is dan ook belangrijk om hierbij stil te staan. Hier samen over praten, zorgt ervoor dat een groep een gezamenlijk begrippenkader creëert en elkaar hierdoor beter leert begrijpen. Respect is dus geen genderkwestie, wel een bouwsteen van een inclusieve en verdraagzame samenleving.

STUURVRAGEN BIJ ACTIVITEIT

- ▷▷ Wat versta jij onder respect?
- ▷▷ Wat is respect voor anderen? Wat betekent het om respect te krijgen en te geven?
- ▷▷ Wat is zelfrespect?
- ▷▷ Wat betekent respectvol handelen?
- ▷▷ Wat versta jij onder waarden en normen? Zijn die voor iedereen hetzelfde?
- ▷▷ Is er een verband tussen ideeën, normen en verwachtingen inzake 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' en respect?
- ▷▷ Hoe kan je in je eentje en in groep respectvol omgaan met sexting?

AFSLUITER

We leerden al dat er verschillende vormen van respect zijn: zelfrespect, respect voor anderen, respect krijgen van anderen, ... Het mogelijke conflict tussen deze verschillende vormen van respect kan een interessante discussie opleveren. Wanneer we beslissingen nemen of reageren is het vaak een zoektocht naar balans tussen deze verschillende soorten van respect. Een balans tussen normen en waarden, zelfrespect, respect voor anderen, respect krijgen,...

Kunnen jullie onderstaand voorbeeld aanvullen?

Een jongen deelt een intieme foto van zijn lief met zijn vrienden.

- ▷▷ Hij toont geen respect voor ...
 - zijn lief en de eventuele afspraken die zij gemaakt hebben?
- ▷▷ Op deze manier krijgt hij veel respect van ...
 - vrienden?
- ▷▷ Op deze manier wordt hij meer gerespecteerd als man omdat ...
 - hij zijn seksuele activiteit kan bewijzen?
- ▷▷ Hij wordt door de ene groep jongens gerespecteerd maar in een andere groep helemaal niet?
 - Kan je hier meer uitleg over geven?
- ▷▷ Hoe zit het met zijn zelfrespect?
 - Wat als hij vertrouwen of eerlijkheid heel belangrijk vindt?
 - Hoe hebben zijn acties hier een gevolg op?

TE ONTHOUDEN

- ▷▷ **Respect** is een begrip dat op veel verschillende manier geïnterpreteerd kan worden. Toch is het een respectvolle houding een mooie levenshouding.
- ▷▷ **Wederzijdse toestemming** is een voorwaarde voor (online) seksualiteit.
- ▷▷ Voel wat oké is voor jou en wat niet. **Stel grenzen** voor jezelf en durf deze uit te spreken.
- ▷▷ Vraag wat oké is en wat niet voor je partner. **Respecteer grenzen** en ga hierover niet in discussie!
- ▷▷ Doe niet (mee) aan **victim blaming**. Dan geef je het slachtoffer de schuld. Bij grensoverschrijdende sexting wordt de schuld wel eens onterecht bij degene die op het beeldmateriaal staat, gelegd. Die persoon had er immers maar voor moeten zorgen dat deze beelden niet bestonden. En dat is niet oké want deze persoon is een slachtoffer en heeft er zelf ook niet om gevraagd dat de beelden verspreid werden. Je kan het vergelijken met een intiem geheim dat je in vertrouwen aan iemand vertelt. Als je geheim verder gedeeld wordt, is dat een verbreking van de belofte, de schuld ligt bij de verspreider en niet bij de initiële verzender. Bovendien maakt dit de stap naar hulp nog moeilijker en groter.
- ▷▷ Blijf niet alleen in geval van twijfels, bezorgdheden, incidenten...
 - Praat erover!**
 - [MAX](#), een volwassen persoon die je vertrouwt en aan wie je alles kunt vertellen.
 - [Child Focus](#) op het nummer 116 000, 24/7 bereikbaar
 - [CyberSquad](#), een jongerenwebsite waar je terecht kan met al je vragen, je twijfels en je problemen, waar je elkaar kan helpen. Je kan er ook chatten met een professional.
 - Praat met de vertrouwenspersoon van de school.

LESFICHE 4

OMSTAANDERS

OVER HET THEMA

Dit thema heeft als doel om het belang van de omstaanders bespreekbaar te maken. Sexting is een normaal onderdeel van de seksuele ontwikkeling en hoort bij de leefwereld van jongeren. Het is aan henzelf om te bepalen of en wanneer ze aan sexting doen. Als er dan toch iets misloopt, zijn daar steeds omstaanders bij betrokken. Wanneer een sext doorgestuurd wordt, is de kans groot dat de verspreider een bepaalde verwachting heeft van de omstaanders:

- ▷▷ Ze verspreiden de sext.
- ▷▷ Ze willen de sext zien.
- ▷▷ Ze be- en veroordelen, lachen uit, sluiten uit ...
- ▷▷ Ze tonen bewondering of respect voor de verspreider.
- ▷▷ Ze bieden geen tegenwoord of keuren niet af.

Op deze manier krijgen verspreiders positieve feedback en wordt de afgebeelde persoon beoordeeld, uitgelachen, uitgesloten en verantwoordelijk gesteld. Dat heet 'victim blaming'.

INLEIDING - WAT ALS?

Verdeel de leerlingen in kleine groepjes. Laat hen een casus verzinnen en naspelen over 'Wat als het gedrag van de verspreiders van sexting afgekeurd wordt?' Mogelijke scenario's:

- ▷▷ Niemand wil de foto zien
- ▷▷ Omstaanders hechten belang aan hun respect voor de persoon die afgebeeld wordt
- ▷▷ De verspreider wordt aangesproken op zijn gedrag
- ▷▷ De verspreider krijgt de opdracht de sext te verwijderen.

De kracht van de omstaander ligt in ieder van ons. En toch is het niet simpel om in te gaan tegen je beste vriend/in, tegen een groep, tegen je leeftijdsgenoten, ... Het vraagt best wel moed om tegen een groep in te gaan en uit te spreken dat je ergens niet akkoord mee gaat. Het is niet vanzelfsprekend om hulp te zoeken. En toch is het zo belangrijk!

STUURVRAGEN BIJ ACTIVITEIT

- ▷▷ Wat betekent het concept 'omstaander'?
- ▷▷ Waar ligt voor jou de kracht van de omstaander?
- ▷▷ Ben je zelf al eens de omstaander geweest in een sextingsituatie?
 - Wat deed jij toen?
- ▷▷ Wat maakt het moeilijk om in te gaan tegen een groep?
- ▷▷ Welke opties heb je als omstaander?
 - De verspreider rechtstreeks aanspreken op het gedrag.
 - Anoniem melden op school/sportclub/jeugdbeweging...
 - De persoon op de foto verwittigen.
 - De persoon op de foto voorstellen om samen hulp te zoeken.
 - Raad vragen aan je MAX, je vertrouwenspersoon.

AFSLUITER

- ▷▷ Welke casus is je bijgebleven?
- ▷▷ Zou je sneller opkomen voor een meisje dan voor een jongen? Leg uit.

TE ONTHOUDEN

- ▷▷ **Respect** is een begrip dat op veel verschillende manier geïnterpreteerd kan worden. Toch is het een respectvolle houding een mooie levenshouding.
- ▷▷ **Wederzijdse toestemming** is een voorwaarde voor (online) seksualiteit.
- ▷▷ Voel wat oké is voor jou en wat niet. **Stel grenzen** voor jezelf en durf deze uit te spreken.
- ▷▷ Vraag wat oké is en wat niet voor je partner. **Respecteer grenzen** en ga hierover niet in discussie!
- ▷▷ Doe niet (mee) aan **victim blaming**. Dan geef je het slachtoffer de schuld. Bij grensoverschrijdende sexting wordt de schuld wel eens onterecht bij degene die op het beeldmateriaal staat, gelegd. Die persoon had er immers maar voor moeten zorgen dat deze beelden niet bestonden. En dat is niet oké want deze persoon is een slachtoffer en heeft er zelf ook niet om gevraagd dat de beelden verspreid werden. Je kan het vergelijken met een intiem geheim dat je in vertrouwen aan iemand vertelt. Als je geheim verder gedeeld wordt, is dat een verbreking van de belofte, de schuld ligt bij de verspreider en niet bij de initiële verzender. Bovendien maakt dit de stap naar hulp nog moeilijker en groter.
- ▷▷ Blijf niet alleen in geval van twijfels, bezorgdheden, incidenten...
 - Praat erover!**
 - [MAX](#), een volwassen persoon die je vertrouwt en aan wie je alles kunt vertellen.
 - [Child Focus](#) op het nummer 116 000, 24/7 bereikbaar
 - [Cyber Squad](#), een jongerenwebsite waar je terecht kan met al je vragen, je twijfels en je problemen, waar je elkaar kan helpen. Je kan er ook chatten met een professional.
 - Praat met de vertrouwenspersoon van de school.